

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **nezl. X**, narozený X
státní příslušnost Ázerbájdžánská republika
zastoupený advokátem JUDr. Denisem Kašicynem,
sídlem Kolínská 1722/16, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2022, č. j. OAM-217/ZA-ZA11-ZA17-R3-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Denisi Kašicynovi, advokátovi se sídlem Kolínská 1722/16, 130 00 Praha 3, se přiznává odměna za zastupování ve výši 3 400 Kč, která bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2022, č. j. OAM-217/ZA-ZA11-ZA17-R3-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobce podal žalobu dne 21. 10. 2022 prostřednictvím své zákonné zástupkyně, kdy zároveň požádal o ustanovení právního zástupce pro řízení. Městský soud ustanovil žalobci zástupce usnesením ze dne 3. 1. 2023, č. j. 19 Az 28/2022-23. Ustanovený právní zástupce žalobu v zákonné lhůtě nedoplnil, městský soud tak při posouzení žaloby vycházel z žaloby podané zákonnou zástupkyní žalobce.
3. Žalobce namítal, že žalovaný pochybil při hodnocení žádosti žalobce, neboť tento není občanem Ázerbájdžánu.
4. Žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové vyslovený v rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215. V napadeném rozhodnutí jsou zkopírovány závěry soudem zrušeného rozhodnutí.
5. Žalobce namítal, že mu žalovaný neposkytl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí v přítomnosti právníka.
6. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nesprávné z důvodu, že byla překročena lhůta pro vydání rozhodnutí.
7. Dále žalobce obecně namítal další pochybení správního orgánu (správní orgán nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přijaté řešení neodpovídalo okolnostem případu, nedbal na to, aby při rozhodování obdobných případů nevznikaly rozdíly, nesplnil požadavky kvalifikační směrnice, neseznámil se s dokumenty a neposoudil je, některými důkazy se nezabýval, obsah protokolu o pohovoru se žalobcem neodpovídá skutečnosti).

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný uvedl, že žaloba je podána ve velmi obecné formě, heslovitě, absentuje jakékoli odůvodnění námitek. Nezletilého žalobce se týká pouze okrajově, a to ve vztahu jeho námitek ke státní příslušnosti nezletilého žalobce. Další žalobní námitky jsou jen obecné a navíc se dle názoru žalovaného netýkají nezletilého žalobce, ale jeho otce.
9. Žalovaný vyjádřil pochybnosti o skutečných důvodech odjezdu rodiny žalobce z Ázerbájdžánu. Z rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 T 104/2019, vyplývá, že otec žalobce v rámci své výpovědi u policie uvedl, že pracoval na ministerstvu zdravotnictví jako asistent tiskového mluvčího a aktuálně se do Ázerbájdžánu nemůže vrátit, neboť mu hrozí vězení za neplacení daní. Tato prohlášení jsou ale v přímém rozporu s prohlášeními, která učinil před žalovaným v rámci řízení o mezinárodní ochraně i s důvody odchodu ze země původu předestřenými v daném řízení.
10. Žalovaný odmítá námitku, že se neseznámil se všemi dokumenty, které otec žalobce v průběhu správního řízení doložil. Postupoval s respektem k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, stejně tak následně i

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019-87. Součástí správního spisu jsou překlady příslušných soudem specifikovaných materiálů, včetně překladů dalších, následně doložených materiálů vztahujících se k osobě otce žalobce. Žalovaný nepominul ani tyto další materiály, doložené otcem žalobce po vydání prvního zrušujícího rozsudku, zabýval se jimi v potřebném rozsahu, zaujal stanovisko k jejich relevanci a využitelnosti v rámci správního řízení, a zdůvodnil, proč některé z nich nebyly zadány k překladu. Námitka žalobce je navíc zcela obecná, nevyplývá z ní, jakým způsobem měl být nezletilý žalobce v důsledku postupu žalovaného na svých právech dotčen.

11. Do spisu byla zařazena i celá řada dalších podkladů, s nimiž měli žalobce i jeho zástupce v přítomnosti tlumočníka možnost se seznámit a vyjádřit se k nim. Jejich opakovaně odmítavé stanovisko ke shromážděným podkladům nedokládá nezákonnost postupu správního orgánu.
12. K přítomnosti zástupce u správního úkonu seznámení s podklady rozhodnutí žalovaný uvedl, že dne 2. 11. 2021 byla zmocněnci žalobce a jeho zákonné zástupkyni dána možnost seznámit se s informacemi o zemi původu za přítomnosti tlumočníka z ruského jazyka. Dne 30. 6. 2022 byla zmocněnci žalobce a jeho zákonné zástupkyni dána možnost seznámit se s dalšími informacemi o zemi původu za přítomnosti tlumočníka z ruského jazyka. Ani v jednom případě se zmocněnec k podkladům rozhodnutí nevyjádřil.
13. K deklaraci o státní příslušnosti žalobce učiněné rodiči žalovaný uvedl, že podle ázerbájdžánské legislativy upravující občanství dochází k automatickému získání občanství Ázerbájdžánu při narození dítěte ázerbájdžánským státním občanům. Žalobce je tak nesporně ázerbájdžánským státním občanem a je na rodičích, aby jeho občanský statut s příslušnými orgány upravili, a ne svévolně deklarovali, že je bez státního občanství. Žalovaný neshledal, že by dokumenty vydané žalovaným a dokumenty z Velvyslanectví Ázerbájdžánu v České republice potvrzovaly, že je žalobce osobou bez státní příslušnosti. Ve spise jsou pouze založena výslovná prohlášení rodičů nezletilého o státní příslušnosti žalobce, nejedná se však o žádný potvrzující dokument vydaný žalovaným. Správní spis neobsahuje ani žádné dokumenty z Velvyslanectví Ázerbájdžánu, který by takovou skutečnost potvrzoval.
14. Ze zákona Ázerbájdžánské republiky o státním občanství jednoznačně vyplývá, že žalobce je státním občanem tohoto státu, přičemž zpochybňování této skutečnosti je pouze čistě účelové, a žalovaný tedy neporušil v žalobě zmiňovanou Úmluvu OSN z roku 1954 o právním postavení osob bez státní příslušnosti ani Úmluvu OSN o právech dítěte. V žalobě navíc absentuje odůvodnění takto uvedených námitek. Námitku považuje žalovaný za irelevantní.

IV. Obsah správního spisu

16. Zákonný zástupce žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany jménem žalobce dne 26. 4. 2019.
17. Dne 16. 5. 2019 poskytla zákonná zástupkyně žalobce údaje k podané žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Jako důvod žádosti uvedla, že se otec žalobce nemůže vrátit do Ázerbájdžánu kvůli svému politickému přesvědčení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

18. V rámci pohovoru dne 16. 5. 2019 zákonný zástupce žalobce (otec R. A.) uvedl, že důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jsou stejné jako u jeho rodičů. Zároveň uvedl, že na starším bratrovi žalobce ponechalo následky, když byl svědkem napadení otce. Bratr žalobce má noční můry a pomočuje se. Vzhledem k tomu, že je vyvíjen tlak na rodinu, může se s dětmi stát cokoliv, např. by jim mohlo být odepřeno navštěvovat školu nebo by na ně mohl být vyvíjen tlak jiným způsobem. Možný je také únos dítěte. Zákonná zástupkyně žalobce uvedla, že když byla v Ázerbájdžánu v parku, viděla, že kolem jezdí auto a sledují ji. Pořád jedno a totéž auto parkovalo u jejich domu. Zákonný zástupce žalobce uvedl, že nechce, aby měl jeho syn státní příslušnost státu, který jej pronásleduje. Pokud se otec žalobce vrátí do Ázerbájdžánu, určitě jej uvězní. V případě návratu žalobce do Ázerbájdžánu jako osoby bez státní příslušnosti by měl problém s nástupem do školy, do školky a s registrací u lékaře. Také by měl problémy kvůli potížím otce. Zdravotní stav žalobce je dobrý.
19. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2019, č. j. OAM-217/ZA-ZA11-ZA17-R2-2017, žalovaný neudělil žalobci, jeho zákonné zástupkyni a sourozencům mezinárodní ochranu.
20. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019-87, zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
21. Dne 2. 11. 2021 byl zmocněnec žalobce seznámen s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. K dalšímu seznámení s podklady rozhodnutí došlo dne 30. 6. 2022. Zmocněnec se k úkonu dostavil, v obou případech došlo k seznámení se spisem v přítomnosti tlumočníka.
22. Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil mezinárodní ochranu žalobci, jeho zákonné zástupkyni ani jeho sourozencům. Žalovaný neshledal, že by žalobce uplatňoval politická práva a svobody a byl by z tohoto důvodu pronásledován. Ke státní příslušnosti žalobce žalovaný uvedl, že podle ázerbájdžánské legislativy upravující občanství dochází k automatickému získání občanství Ázerbájdžánu při narození dítěte ázerbájdžánským státním občanům. Žalobce je tak nesporně ázerbájdžánským státním občanem a je na rodičích, aby jeho občanský statut s příslušnými orgány upravili a ne svévolně deklarovali, že je bez státního občanství. Žalovaný neshledal, že by otec, matka či sourozenci žalobce měli odůvodněný strach z pronásledování nebo by jim hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Ani v případě žalobce tak neshledal, že by mu hrozilo pronásledování nebo vážná újma. Důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly problémy jeho otce. Žalovaný však neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany otci žalobce. Žalovaný neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce k výzvě soudu v zákonné lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

24. Městský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž míra precizace žalobních námitek předurčuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím jsou námitky obecnější, tím obecněji je třeba je posuzovat. Není na místě, aby soud za žalobce „*spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují*“ (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Ačkoli zákonná zástupkyně žalobce avizovala, že žalobu doplní a konkretizuje po poradě s právníkem, neučinila tak. Vzhledem k tomu, že byly námitky žalobce zcela obecné a žalobce je neupřesnil ani za pomoci ustanoveného zástupce, mohl soud napadené rozhodnutí přezkoumat pouze v této obecné rovině.
25. V první řadě žalobce namítal, že žalovaný pochybil, když jej považoval za občana Ázerbájdžánu. Uvedl, že dokumenty vydané žalovaným a dokumenty z Velvyslanectví Ázerbájdžánu potvrzují, že je žalobce osobou bez státní příslušnosti. Městský soud neshledal tuto námitku důvodnou. Městský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobce nabyl státní občanství Ázerbájdžánské republiky narozením. Jak vyplývá z článku 1 zákona o státním občanství Ázerbájdžánské republiky, osoba, u níž je jeden z rodičů občanem Ázerbájdžánské republiky, se stane občanem Ázerbájdžánské republiky. Podle článku 11 bod 1) téhož zákona osoba získá státní občanství Ázerbájdžánské republiky, když se narodí občanovi Ázerbájdžánské republiky. V případě žalobce tak žalovaný nepochybil, když jej považoval za osobu s ázerbájdžánskou státní příslušností.
26. Nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že dokumenty vydané žalovaným a dokumenty z Velvyslanectví Ázerbájdžánu potvrzují, že žalobce není občanem Ázerbájdžánu. Takovým dokumentem vydaným žalovaným by mohlo být pouze rozhodnutí o žádosti o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti podle § 170d zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V případě žalobce však nebylo zahájeno řízení o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti a při posouzení dané otázky v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany žalovaný naopak shledal, že žalobce nabyl státní občanství Ázerbájdžánu narozením, a tudíž se nejedná o osobu bez státní příslušnosti. Žalobce ani jeho zákonní zástupci zároveň v rámci řízení nepředložili žádný dokument Velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky, který by potvrzoval, že Ázerbájdžánská republika nepovažuje žalobce za svého občana.
27. Přestože zákonní zástupci žalobce uvedli, že preferují, aby byl žalobce považován za osobou bez státní příslušnosti, je závěr žalovaného, že je žalobce státním příslušníkem Ázerbájdžánu, správný. Situace by byla odlišná v případě, že by žalobce nenabyl státní občanství Ázerbájdžánu narozením. V takovém případě by měl možnost volby a nemohl by být „nucen“ k nabytí ázerbájdžánského občanství (ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 258/2019-31, bod 22).
28. Žalobce namítal, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové vyslovený v rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215. Namítal, že jsou v napadeném rozhodnutí zkopírovány závěry soudem zrušeného rozhodnutí. Městský soud neshledal tuto námitku důvodnou.
29. Krajský soud v Hradci Králové svým rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, zrušil rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany otce žalobce a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, nešlo o řízení ve věci žalobce a nelze tedy dovodit, že by

žalovaný byl v tomto odlišném řízení vázán závazným právním názorem vysloveným v rozsudku vydaném k žalobě jeho otce. Žalovaný byl povinen postupovat v souladu s tímto rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové při dalším posouzení žádosti otce žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce neupřesnil, jakým způsobem měl nesprávný postup žalovaného ovlivnit rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Městský soud neshledal, že by postup žalovaného v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany otce žalobce mohl mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Zároveň je zdejšímu soudu z úřední činnosti známo, že při přezkumu rozhodnutí žalovaného o žádosti otce žalobce ze dne 9. 9. 2022, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-R3-2017, soud ve svém rozsudku ze dne 22. 6. 2023, sp. zn. 19 Az 27/2022, neshledal, že by žalovaný v případě otce žalobce nepostupoval v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, žaloba otce žalobce byla zamítnuta.

30. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že žalovaný řádně neposkytl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Dne 2. 11. 2021 byl zmocněnec žalobce seznámen s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. K dalšímu seznámení s podklady rozhodnutí došlo dne 30. 6. 2022, v obou případech za přítomnosti tlumočníka. Bylo pouze na žalobci, zda si zvolí pro zastupování osobu s právním vzděláním, či nikoliv.
31. Městský soud konečně neshledal důvodnou námitku žalobce týkající se nesprávnosti rozhodnutí z důvodu překročení lhůty pro jeho vydání. V rozsudku ze dne 12. 5. 2005, č. j. 6 Azs 283/2004-80, vyslovil Nejvyšší správní soud závěr, že lhůta k vydání rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany je lhůtou pořádkovou a její nedodržení samo o sobě nevede k nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu ve věci samé.
32. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
34. Městský soud v Praze ustanovil usnesením ze dne 3. 1. 2023, č. j. 19 Az 28/2022-23, žalobci zástupcem pro řízení advokáta JUDr. Denise Kašicyna. Ustanovenému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (převzetí právního zastoupení) ve výši 3 100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 4 vyhlášky; celkem tedy částku 3 400 Kč, která bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. června 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně